

Despre Legea Funciară

— convorbire cu d-l IOAN BAN, deputat liberal în
Parlamentul României —

I.U. — Vorbiți, vă rog, despre legea funciară.

I.B. — Amendamentele s-au propus în comisii. Altfel, a fost sub toată critica legea funciară. Inițial.

I.U. — Se va restitui proprietatea? Revenind, la ce dată?

I.B. — Două luni de la publicarea legii.

I.U. — Ce dată de referință se ia?

I.B. — 1990. În teritoriu s-au produs schimbări. Dacă se pot restabili proprietățile, în locurile pe care oamenii le-au avut. Dacă nu, în sole. Discuția este dacă moștenitorii care trăiesc în mediul urban pot să dobândească proprietatea sau nu și să o folosească locuind la oraș. Aici s-a rămas cu discuțiile, urmând ca luni să se hotărască dacă și moștenitorii din mediul urban beneficiază de proprietatea antecesorilor.

I.U. — Sînt atingeri ale principiului de proprietate? Cînd luăm ca bază existența titlului de proprietate? 1947, 1945 sau 1940?

I.B. — Cu ce a intrat în C.A.P.

I.U. — Bine domnule, dar sînt situații cînd oamenii n-au intrat în colectiv, dar le-a fost luat pămîntul.

I.B. — Este situația sașilor, care în 1945 au fost expropriați.

I.U. — Dacă declar un stat de drept, revin la titlul de proprietate. Ce rost mai are unde domiciliază? Pot să domiciliaz în Australia.

Cineva va cumpăra pămîntul asta și dacă investește, precis va lucra pămîntul.

I.B. — Da. Noi susținem punctul asta de vedere. Și o parte din F.S.N. îl susține. Se restabilește proprietatea, adică fiecare persoană prin mijloacele de care dispune, prin titlurile de proprietate, extrasul de carte funduară, sentințe judecătorești și așa mai departe, se prezintă la comisia care se va înființa. Dacă e posibil în hotărul în care a avut, dacă nu în sole căci se pune problema cum va fi lucrat pămîntul.

I.U. — Asta s-a rezolvat în Occident, după război.

(continuare în pag. a II-a)

Gînduri la BOTEZUL DOMNULUI

Sărbătoarea numită în popor Boboteaza, se află în calendar cu denumirea de „Botezul Domnului” și are prăznuirea ei la data de 6 ianuarie în fiecare an.

Recunoscut în istoria biblică, acest botez al Domnului Iisus Hristos este înalțurarea activității sale de predicare evanghelică cu scopul mîntuirii neamului creștin din robia păcatelor.

Din primele cărți ale Noului Testament scrise cu scop istoric, desprindem cîteva gînduri — în zi de mare praznic — gînduri de îndrumare duhovnicească în zi de sărbătoare.

Textul Sfintei Evanghelii arată că — înainte de a fi botezat — Sfîntul Ioan Botezătorul a recunoscut pe Domnul Iisus Hristos în calitate de Mîntuitor: „A văzut Ioan pe Iisus venind către el și a zis: Iată Mielul lui Dumnezeu, Cel ce ridică păcatul lumii” (Ioan, 1, 29).

Această recunoaștere profetică dă primul gînd, prin care ne încredințăm despre calitatea de Mîntuitor a Domnului Iisus Hristos. Prin El, după predicarea Evangheliei, pămîntul pe Cruce și învie-

rea din morți, omenirea avea să dobîndească mîntuirea sufletească, deschiderea raiului și petrecerea în împărăția cerurilor.

La rîndul său, botezul Domnului este recunoscut din altă mărturisire biblică: „Și în zilele acelea, Iisus a venit din Nazaretul Galileii și s-a botezat în Iordan de către Ioan” (Marcu, 1, 9).

Botezul Domnului este baza cultică a botezului nostru creștin. Prin el se împlinește o condiție spusă de Mîntuitorul Christos: „De nu se va naște cineva din apă și din Duh, nu va putea să intre în împărăția lui Dumnezeu” (Ioan, 3, 5).

Pe înțelegerea și ascultarea de acest verset se recunoaște botezul tuturor și chiar al pruncilor după naștere, cînd, o vîrstă anumită nu poate fi recunoscută din nici un verset biblic.

Din aceste realități apare al doilea gînd, care — după botezul Domnului — ne încredințează despre obligația botezării copiilor, ca nu cumva lipsiți de nașterea „din apă și din Duh” să moară în păcatul strămoșesc și să rămînă afară de „împărăția lui Dumnezeu”.

Botezul Domnului a fost

(continuare în pag. a III-a)
Pr. I. BUTA

Ajutați greviștii timișoreni!

Timișoara (O.S.U.T.) str. Vasile Pârvan nr. 4 — Comitetul de Coordonare al Grevei, informează:

Bani se pot trimite pe adresa: B.N. TIMIȘOARA, CONT 491101004;

Alimente și medicamente, pe adresa: FLORA CRISTIAN, CONTABIL O.S.U.T., str. Vasile Pârvan nr. 4, 1900 Timișoara.

Biroul de presă al M. S. Regele Mihai este împuternicit să dea publicității Constatarea

În relatarea d-lui purtător de cuvînt al Guvernului (din 26 decembrie 1990 — nota red.) mai multe afirmații nu corespund realității. Prin denaturarea faptelor au tendința de-a dezinforma opinia publică. În consecință se precizează următoarele:

1. Autorizația de survol și de aterizare pe aeroportul Otopeni fusese cerută de către compania aeriană elvețiană AEROLISINGSWISS care a făcut formele de închiriere pe numele contractantului Alain Maurvin. La întrebarea Companiei aeroportul Otopeni a comunicat că nu are nevoie de numele pasagerilor. Deci nu este adevărat că în ziua de 25 decembrie s-ar fi utilizat nume fictive.

2. Este fals că nu ar fi existat formele legale de intrare. În primul rînd uzanța pentru pașapoartele daneze diplomatice sau obișnuite este și în prezent aceeași. Viza poate fi acordată în prealabil dacă solicitarea se adresează unei ambasade române din străinătate sau direct la sosirea în țară. Dacă autoritățile române au modificat procedura au făcut-o unilateral și atît de repede încît partea daneză n-a fost informată. Pașapoartele au primit ștampila de intrare ceea ce a fost chiar înregistrat de camerele de televiziune. Ca dovadă, iată numerele pentru M.S. Regele, 2111592, pentru M.S. Regina, 2111593, pentru Alțeta Sa Prințesa Sofia, 2111594, toate purtînd data de 25 decembrie.

3. Autoritățile române au fost în deplină cunoștință de

cauza. După convorbirea Prințesei Margareta cu d-l prim-ministru Petre Roman, avută în 24 decembrie la ora 13, în dimineața următoare s-au făcut repetate încercări de-a intra în legătură telefonică atît cu d-l prim-ministru sau cu adjuncții săi cît și cu d-l ministru al Apărării Naționale și cu d-l director al S.R.I. În nici unul din cazuri n-a fost posibil să fie găsiți. De altfel, pînă seara, nici unul din membrii Guvernului, care au fost căuțați, nu se găsea în Capitală.

În cele din urmă, din partea Prințesei Margareta a fost depus un mesaj la sediul Guvernului și la locuința d-lui prim-ministru conținînd informația că sosirea M.S. Regelui și a însoțitorilor săi urma să aibă loc în aceeași zi, de Crăciun, în jurul orei 18. Plicul purta inscripția „URGENT”.

Oficialitățile aeroportului erau și ele informate. Au întîmpinat avionul și au pofit pe călători în salonul de onoare unde au așteptat timp de o oră îndeplinirea formalităților de intrare. Atitudinea personalului de la aeroport a fost normală, curtenitoare. O notă de ostilitate și duritate s-a constatat doar la barajele de poliție de pe autostrada Pitești și de la aeroportul Otopeni în timpul nopții, cînd M.S. Regele a fost constrîns să părăsească teritoriul țării.

Deosebit de grav este faptul că observațiile purtătoru-

lui de cuvînt al Guvernului conțin insinuări calomnioase cu privire la sentimentele pe care familia regală le-a avut întotdeauna față de poporul român. Atitudinea pe care M.S. Regele Mihai a avut-o în țară cît și în străinătate nu a fost niciodată decît cea care corespunde educației de bun român pe care a primit-o.

Este într-adevăr aceeași pe care strămoșii săi au avut-o întotdeauna. A spune contrariul este a repeta contra dovezilor istorice declarațiile propagandei comuniste după 1947.

SITUAȚIA BENZINEI

Ne-am adresat d-lui director al întreprinderii PECO, ing. Liviu Botezatu, în speranța de-a afla cauzele aglomerației la stațiile de benzină, din ultimile zile ale anului abia trecut.

Întreprinderea PECO — Sibiu, netransformată încă în Societate Comercială, a primit în ziua de 26 decembrie aproximativ 100.000 l benzină PREMIUM de la rafinaria Brazi. După efectuarea controlului calitativ s-a constatat lipsa caracteristicilor specifice, astfel încît, toată cantitatea a fost returnată. Pentru vînzare s-au adus din Mediaș 50 t benzină PREMIUM. În vederea satisfacerii cererii, sîmbătă, 30 decembrie, s-au primit 120 t benzină COMPONENT care, după ce a suferit tratamentul de etilare, a fost pusă în vînzare.

În general, cauza principală care a dus la instaurarea unei permanentizări a „cozilor” la stațiile PECO din Sibiu este, în opinia directorului întreprinderii, nesatisfacerea comenzilor adresate rafinăriilor, conform cererii. Un exemplu concludent este ultima comandă, onorată cu 1600 t din cele 3710 t solicitate.

Criza de produse pe care o trăim s-a generalizat, încît nu mai putem discerne de care din ele ne simțim mai frustrați. Benzina, alături de toate celelalte, a intrat în viața noastră și, pe un anumit plan, îi influențează liniștea. Dar cum va arăta această „liniște” atîta timp cît promisiunile reprezentanților ministeriali sînt contrazise de o realitate stresantă?

Dorin TEODORESCU

Avem?! Nu avem!?

Mergind pe stradă, priveam atent la fețele oamenilor. Mi se păreau obosiți, dar m-am gândit în sinea mea că e ceva normal după atîtea sărbători. Dar privind mai atent în ochii lor, mi-am dat repede seama că nu vedeam numai oboseală, ci și tristețe, multă tristețe.

Și m-am gândit, cite lucruri bune avem acum?

Avem Libertate, avem Democrație, avem Parlament, avem vechea Structură, avem Liberalizarea prețurilor, avem Cozi enorme, avem Program la televizor cu filme vechi și proaste, avem Actualități tot mai neactuale și mai monotone, avem Greve, avem morții Revoluției, avem Scutieri, avem S.R.I., avem Tancuri la televiziune, avem Criminali, avem Hoți de buzunare și Spărgători, avem Bîșnițari, avem Privatizații, avem, în sfîrșit — LINIȘTEA NOASTRĂ, dar ce nu avem oare de sîntem totuși triști?

● Nu avem Consens General, nu avem Concordanță, nu avem Procese să ne pierdem nopțile degeaba, nu avem Vinovați de genocid, nu avem Vinovați de destabilizarea economiei naționale, nu avem Nomenclaturisti (nici măcar în guvern) nu avem Pedepși cu moartea, nu avem Rege, nu avem Tigări autohtone, nu avem Chibrituri, nu avem Hirtie igienică, nu avem Becuri, nu avem... Dar oare merită ca pentru lipsa unor fleacuri să fim noi triști?

● Nu avem niște fleacuri, de care se cramponează unii care vor să destabilizeze țara, asta nu avem!

Și totuși, mergind pe stradă am întîlnit și oameni fericiți. Am întîlnit unul foarte fericit, la coadă la ziare, la chioșcul de la Bulevard. Practic, nu stătea la coadă, ci în fața, lingă chioșc, de unde putea să vadă pe fiecare ce fel de ziare cumpăra. El avea un „AZI” în mînă pe care din cînd îl flutura frenetic sau îl strîngea dulos la piept. Și mai avea, acest individ, vreo 50 de ani și era destul de bine îmbrăcat. Și tot tipul striga în gura mare: Ce mă! Nu vă convinge? Azi noi conducem mă! Așa să știți. Noi, feseneul, că noi sîntem Națiunea Română. La noi e puterea, ce nu vă convinge? Ce, pe unu' ca Petre Băcanu îl ascultați voi? Un nemernic mă!

Și fiecare din rînd, care lua România Liberă sau alt ziar de opoziție era apostrofat în acest fel, în gura mare.

Oamenii, majoritatea tăceau și clătinau din cap. Unii, pentru a scăpa de gura lui, mai luau un „Adevărul”. Un tînr care luase „R.L.” îi răspunse ceva, drept care omul nostru se repezi cu pumnii spre el, dar tînrul nu și prînsese mintea cu el. O femeie de lingă mine zice: uite cine ne-a obidit și ne-a supt singele pînă mai ieri, niște lichide ca asta, vreun fost activist de partid sau un informator împuțit.

Am cumpărat „România Liberă”, am trecut pe lingă individ cu intenția de a-l scuipa între ochi, dar am renunțat la acest gest. Ar fi fost prea puțin pentru el. Mă gîndesc că poate, totuși, va veni o zi cînd își va primi pedeapsa meritată. Plec, trist, mai departe.

La complexul de la Cedonia s-au dat portocale și banane. Acum nu mai sînt decît portocale, bananele s-au terminat. Încă e o coadă imensă, în dezordine (ca de obicei) și o zarvă și mai mare. Mulți sînt copii. Ascult fără să vreau discuția unui grup de copii.

— Măi, fir-ar să fie, mai aveam doi metri și ajungeam la rînd, dar s-au terminat, în fața mea.

— Lasă mă, dă-le naibii de banane, zice unul.

— Să le fi văzut ce încovolate erau și frumoase și verzi, mă!

— Păi vezi mă, erau și verzi.

— Da mă, da le mîncai așa verzi cum erau, de poftă!

Grupul era compus din copii între 10-13 ani. Parecă nu-mi venea să cred că acești copii nu au avut posibilitatea pînă acum să vadă cum arată și să guste, o banană. Și uite că acum au fost la un pas de realizarea acestui vis, dar din nou au avut ghinion. Și din nou mă gîndesc, oare copiii Nomenclaturistilor, ai tuturor activiștilor de la partid, care aveau la dispoziție bufetul partidului și fermele partidului, ai securiștilor și ai milițienilor să nu fi cunoscut nici ei gustul bananelor pînă acum? Parecă nu-mi vine să cred.

3 ianuarie 1991

Un trecător

Despre Legea Funciară

(urmăre din pag. 1)

Sînt modele cum au fost realizate comasări.

Nu se restabilesc titlurile de proprietate ale sașilor?

I.B. — Proprietățile lor au fost date țiganilor și românilor săraci. Cu aceste proprietăți românii săraci și țiganii au intrat în C.A.P. În localitățile săsești sînt terenuri și vor ajunge tuturor.

I.U. — Cu atît mai mult: De ce nu se restabilește proprietatea sașilor? Este o injustiție care se face acestei minorități.

I.B. — Este greu. Ce faci? Îi expropriezi pe cei care au primit titluri de proprietate în 1945? Faci dreptate printr-o injustiție?

I.U. — Restabilind titlurile lor de proprietate sînt convinși că există suficient teren și pentru cei care au primit pămînt prin reforma agrară din 1945. Nu credeți că așa este corect?

I.B. — Trebuie anulate toate titlurile de proprietate și reîmproprietăți toți!

I.U. — Nu! Doar înregistrate titlurile de proprietate, dobîndite prin reforma din 1945 și coordonate cu titlurile de proprietate pe care le aveau sașii. Se va vedea că nu există posibilitatea ca cineva să rămînă fără pămînt.

I.B. — Să știți că proprietatea sașilor a fost omisă. Abia săptămîna trecută am introdus împreună cu d-l Brantsch un amendament. Sașii pur și simplu erau uitați. Ei vor fi împroprietăriți din rezervele care rămîn.

I.U. Aveți o statistică despre suprafețele existente?

I.B. — Nu avem. Legea a fost nepregătită. Nu avem statistici despre suprafețe, despre forța de muncă.

I.U. — Pentru titlul de proprietate nu intră în discuție forța de muncă. E o altă chestiune, la un alt capitol. În fiecare comună, în fiecare sat să se stabilească toate titlurile de proprietate. Au existat pămînturi comunale și pămînturi ale statului. De ce acel stat comunist, atît de generos, nu și-a dat pămînturile lui, țăranilor săraci, români sau țigani? Titlurile atribuite în 1945 să fie restaurate pe pămînturile comunale. Unde nu există moștenitori, terenurile să intre în proprietate comună.

I.B. — Trebuie să fim realişti, să ne dăm seama ce forțe politice guvernează societatea actuală. A fost ideea de a se menține C.A.P.-urile. Cu mari eforturi s-a obținut desființarea lor. O problemă importantă este cea a I.A.S.-urilor. Multe au pămînturi

care au aparținut țăranilor. Într-un stat de drept trebuie invocat acel principiu restituție în integritate. Să se declare neavenite actele care au negat titlurile de proprietate. După cîte am văzut eu se urmărește ca multe proprietăți să intre în sectorul privat al statului.

I.U. — Deci STATUL SA DEVINĂ CEL MAI MARE PARTICULAR DIN ROMÂNIA?

I.B. — Da! Bucurați-vă că nu intră în domeniul public, care după tezele Constituției, este inalienabil. Este un caz fericit. În domeniul public intră fondul forestier. Am reușit să scoatem prin stăruință opoziției terenurile I.A.S.-urilor, stațiunilor de cercetări.

I.U. — Comunele aveau domeniu comună, de exemplu în Mărginime, munți.

I.B. — Intră în domeniul privat al statului și vor fi administrate de primării.

I.U. — Nu se face o revenire la proprietatea comună?

I.B. — Nu.

I.U. — În satele necooperativizate există proprietatea comună.

I.B. — Se menține situația existentă.

I.U. — În satele cu C.A.P. nu se revine la situația din satele fără C.A.P.-uri?

I.B. — Nu.

Ion UNGUREANU

A trecut liniștea aparentă a sărbătorilor. A început din nou alergătura după trebuințele zilnice. Iarăși cozi la salam, la piine, la portocale, la hirtie igienică, cozi peste cozi la orice. O adevărată luptă pentru existență.

Foto: RADU DUMITRU

Te-am văzut, stimabile!

Te-am văzut, stimabile! Dacă nu s-ar fi întîmplat în fața mea nu aș fi crezut că nerușinarea te va împinge pînă acolo, încît sfidînd o mulțime de oameni, să porți trufandalele obținute, ca pe niște trofee. Ai înălțat capul privind disprețuitor pe dea-

supra celor care așteptau la coadă de ceasuri, pentru a ajunge la un kilogram de portocale. De pe buzele tale părea să se prăvale aruncat cu scribă un cuvînt: „Prăpădiților”. Ai rînjit sperînd că vom muri la coadă, așteptînd. Portbagajul mașinii tale cu număr mic era ticsit cu de toate. Intenționat l-ai lăsat mai multă vreme deschis ca să vadă lumea ce ai acolo și cît de important ești. Și pentru că toate acestea nu au fost de ajuns te-ai apropiat de mașina (unui probabil șef de local) a cărui șofer te aștepta slugarnic. L-ai întins o mînă moale și omul ca la o comandă a scos din portbagaj, două lăzi cu pepsi. De unde pepsi? Că și copiilor noștri le crapă buza după un strop.

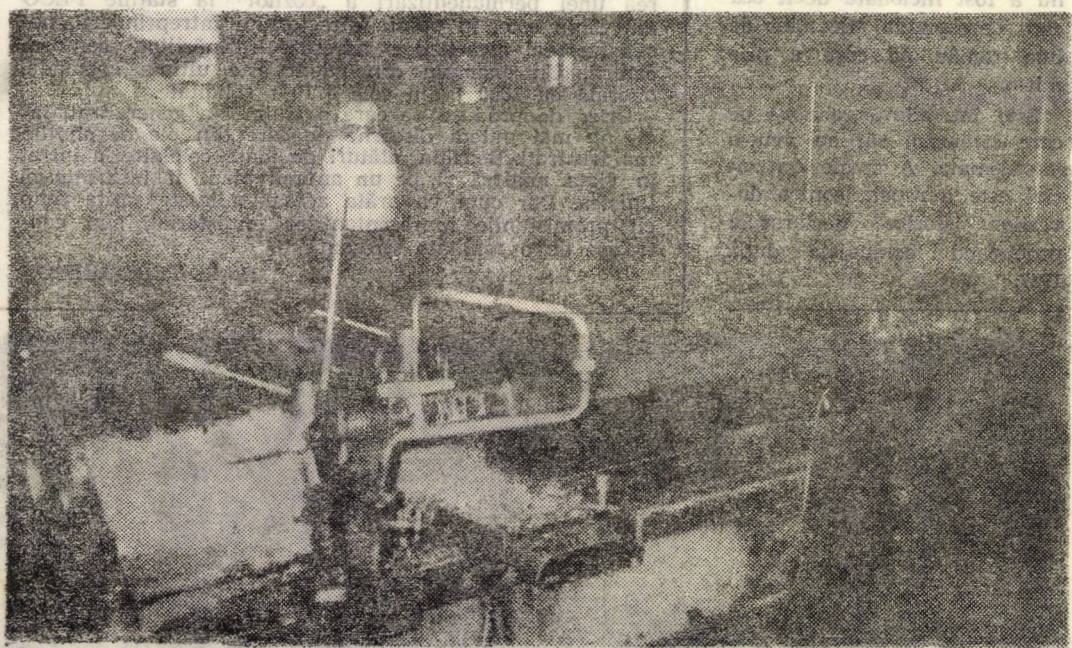
Pentru ca spectacolul să fie complet ai demarat brusc sub ochii celor care nu s-au gîndit să te apuce de gulerul de astrahan și să te întreb:

„Tu pe ce lume trăiești MĂ?” Asta-i românul. Răbdă, răbdă, pînă nu mai poate dar cînd își dă drumul...

Ar trebui să știi stimabile că dacă ți-ai făcut douăzeci de ani aprovizionarea prin telefon acum ar trebui să cunoști oboseala unei cozi. Dacă la adăpostul funcției pe care ai avut-o ți-ai permis aproape orice, acum în noua funcție care este mai bună chiar decît cea veche ar trebui să-ți schimbi năravul. Poate și prietenii tăi, șefii de unități ar trebui să se oprească și să nu-i mai ajute pe cei ca tine să iasă cu sarsanalele pline pe ușa din dos, pe sub nasul sutelor de persoane care așteaptă la coadă.

Dar cine să vă mai oprească frumoșilor? A fost lumea voastră? Este și acum lumea voastră și toate speranțele noastre se transformă într-o nejustificată așteptare.

Dan Ioan BOGDAN

Foarte ușor, primii bărbați ai țării au găsit o justificare lipsurilor în care ne zbatem: „Poporul român nu mai muncește!” — au spus ei, folosind vechea tactică de a-și acoperi incompetența aruncînd vina pe alții. Oare ei să nu fi știut că mai toate întreprinderile sînt lipsite de materii prime? M-aș mira să nu fi ajuns la urechile lor acest lucru.

De exemplu, la secția mecanic șef Arsenal strungării sînt obligați, din lipsă de materiale, să strunjească bare din profil pătrat pentru a le aduce la profil rotund, ca de abia pe urmă să poată prelucra piesele necesare mașinilor aflate în reparație, consumînd astfel, în plus, timp, energie și scule. Acesta fiind doar un mic exemplu, deoarece s-ar putea face o întreagă listă a lipsurilor.

Foto: RADU DUMITRU

Veniturile unui senator

10.000 indemnizație + spor de vechime — maximum 15% = 11.500 + 200/zi alocație pentru hrană (numai pentru zilele de „lucru” în București). Convorbirile telefonice și corespondența în interes de serviciu sînt achitate de Senat. Transportul pe liniile ferate, auto, aeriene și navale sînt gratuite, indiferent de locul deplasării în țară și numărul deplasărilor. Cazarea în București pentru zilele lucrate se rambursează, fiind de 140/zi. Fiecare senator și deputat are drept să schimbe la curs bancar oficial suma de 75 de dolari, pentru el și familia sa, pe baza pașapoartelor. Pentru această operație parlamentarii au prioritate.

Acestea sînt o parte din „grutățiile” cu care se confruntă dragii noștri parlamentari încă din vară. Ca să nu mai spunem că și ei sînt... marcați de faptul că liberalizarea prețurilor le va diminua considerabil buimăstarea.

(După „Măscada” din 25.12.90)

Gînduri la BOTEZUL DOMNULUI

(urmăre din pag. 1)

pricină de arătare a Sfintei Treimi, cum este scris: „Botezându-se Iisus, îndată a ieșit din apă, iată cerurile s-au deschis și el (Ioan) a văzut Duhul lui Dumnezeu, pogorîndu-se ca un porumbel și a venit peste El. Și iată glas din ceruri, care a zis: Acesta este Fiul Meu cel iubit întru care am binevoit” (Matei, 3, 16-17).

Minunată arătare! Tatăl Cerească recunoscut pe Fiul Său botezat în Iordan, iar Duhul Sfânt s-a arătat ca un porumbel.

Din această vedere că întru treia aparență, botezătorul Domnului rămîne mărturisitor biblic al Sfintei Treimi. Prin recunoașterea lui apare al treilea gînd cu necesitate de cinstire a Tatălui-Creator a Fiului-Mîntuitor și a Duhului Sfînt-Sfîntitor, pentru aducerea noastră în lumea celor vii, pentru mîntuirea

prin învățătura Sfintei Evanghelii și prin începutul sfîntirii vieții noastre în Taina Sfîntului Botez.

După botezul Domnului a urmat începutul activității Sale de predicare a învățării de credință creștină: „După ce Ioan a fost prins, Iisus a venit în Galileea, propovăduind Evanghelia împărăției lui Dumnezeu” (Marcu, 1, 14).

Din această pornire apare al patrulea gînd, care îndeamnă pe fiecare creștin intrat în obștea credincioșilor în Dumnezeu prin Sfîntul Botez să înceapă lucrarea sa. Mai întîi să se considere „lepadat de satana” și apoi „împreunat cu Hristos” în fuga de păcate și în alergarea după săvîrșirea faptelor bune.

Iată cîteva unde de gîndire creștină, unde curate ca și apa de munte în vreme de iarnă, în zi de mare praznic, la Botezul Domnului nostru Iisus Hristos.

Datini și flori

BOBOTEAZA

În ajunul Bobotezei pe la toate casele gospodărilor ortodocși vine preotul cu „botezul” sau cu „tordanul”, stropind cu un pămînt (mă-tăuz ori sfeștoc) din busuioc gazdele, icoanele și pereții cu „apă sfințită” sau „aghiasmă”. În multe localități, în-deosebi femeile, cer puțină apă din căldărușa popii sau un fir, două de busuioc, păs-trîndu-le și folosindu-le în caz de boală. Fetele de măritat cer și ele ori iau (pe furis) o crenguță de busuioc pe care o pun seara sub pernă ca să-și viseze ursitul sau scrisul. În unele sate din Moldova fetele mari își legau firul de busuioc, dat ori luat de la preot, cu ață, lîna sau mătase roșie de degetul mic al mîinii drepte înainte de a se culca, crezînd că astfel vor visa cu cine se vor mărita.

În județele Iași, Neamț și Galați se lăsa afară (în gard, la fîntînă sau izvor) o crenguță de busuioc în noaptea spre Bobotează; dacă dimineața fata găsea busuiocul cu promoroacă ori gheață, trăgea nădejde să aibă noroc în căsnicie, să ia bărbat bogat. În județul Buzău unele fete puneau în gîrlă fie busuioc, fie trei mîcele (nuiele) luate de la copiii care au umblat cu sorcovitul de Anul Nou, smicele pe care le legau cu trei rămurile de busuioc, făcînd „ursitori” pe numele tinerilor ce îi doreau de bărbat. În dimineața zilei de Bobotează se uitau la ele și dacă erau cu poiei (chicioră) se bucurau sperînd în împlinirea dorințelor lor. În județul Brașov fetele puneau în apă în ajunul acestei sărbători paie de ovăz, fin ori iederă.

În unele regiuni ale țării preotului care venea cu „botezul” i se dădea — între altele — și un fuor de cîne-pă („barba lui Christos”) crezîndu-se că acesta are „să facă punte de trecut la rai”. Preotul dădea gazdei cîteva fire din fuor pentru ca și la anul să se facă multă cîne-pă și spre a apăra casa și pe cei din ea de tot felul de rele. Unele fete făceau și cu firele de cîne-pă primite de la preot „vrăji de dragoste”. Legau cîteva fire de cîne-pă cu o crenguță de busuioc, cu iarbă-mare și năvalnic și le puneau peste noapte pe o șiră de paie sau coșar. Dacă a doua zi le găseau cu brumă, promoroacă, zăpadă sau turnuri, credeau că vor avea parte de soț bogat. În unele părți ale Transilvaniei se făcea o pămînt sau două din cîne-pă, lămînări și mîndre

de diverși pomi fructiferi și se legau cu un testemel (băsmă). Cînd venea preotul a-prindeau cele două lămînări, iar după ce ieșea din casă le stingeau, una într-un blid (farfurie) cu grîu, alta într-un blid cu semințe de cîne-pă; se încerca astfel să se afle dacă va fi rod mai bogat în grîu sau în cîne-pă, în funcție de cîte boabe se prindeau de capetele aprinse ale lămînărilor.

În diverse sate din județul Ialomița în ajunul Bobotezei se făcea colivă. Preotul a-zvîrlea o lingură plină cu colivă în tavan sau în grindă zicînd: „spor și izvor!” și gusta din colivă și vinul pus pe masă. Sătenii credeau că atîtea măsuri de grîu vor face la vară cîte boabe de grîu din colivă s-au prins de grindă. În unele localități preotul arunca grîu în grindă. Adesea, însă, gazdele presărau în ajunul Bobotezei grîu și alte semințe prin casă să calce preotul pe ele, în credința că vor avea noroc în vară la culturile respectivelor (unele femei țineau cîteva semințe de această „de leac”). Pe alocuri preotul stropsea cu „aghiasmă” grîul pus de gazdă pe masă, într-un blid, iar acest grîu „sfințit” era amestecat cu boabele ce urmau a fi semănate primăvara în speranța că astfel holdele nu vor fi atinse de dăunători și „vremuri mari” (furtuni).

În Mărginimea Sibiului (Rășinari) se obișnuia ca la Bobotează să se taie rămurile din pomii fructiferi și să se pună în „apă sfințită”, în care se lăsau pînă înfrunzeau ori înfloreau. Se afla astfel care dintre pomi vor înflori mai curînd și care vor rodi mai bogat. Tot în această zi se aducea apă de la rîu și se vărsa la rădăcina pomilor ca ei să rodească mai bine. În satele din jurul Tecuciului, în același scop, pomii se „botezau” la Bobotează. În alte localități moldovene pomii se legau cu paie în ajunul Bobotezei sau erau îmbrățișați de femei cu mîinile pline de aluat spre a fi încălziți de fructe.

Parcînd acest succint material al datinilor de Bobotează în care sînt implicate și plantele se observă că țărănul român, pornind de la un ritual creștinesc a dezvoltat o serie de practici laice sau „păgîne” de aflare a ursitei (soartei) ori a recoltei viitoare, practici ce se împletesc cu altele foarte vechi, precristine, legate de cultul fertilității și fecundității, în care apa avea principalul rol.

Constantin DRAGULESCU

Președinte sau Monarh

Este vorba, în fond, de două forme de „organizare” statală: republică sau monarhie. În sine, aceste forme nu pot fi declarate bune sau rele, depășite sau nedepășite de cursul istoriei, pentru astfel de afirmații neexistînd nici un fel de argument. Republica și monarhia se pot succede la infinit în istoria unui popor, dacă aceasta este voința sa și dacă succesiunea este cerută de condiții specifice. În general, monarhiile europene au fost înlăturate prin revoluții, prin voința poporului pentru că se opuneau unor restructurări de substanță în respectivele societăți. Însă nimeni nu poate contesta că Anglia, care cunoaște unul dintre cele mai stabile sisteme democratice europene, este un stat organizat pe principiul monarhiei constituționale. Dictatori au fost (și mai sînt încă) atît regi, cît și președinți. Un sistem monarhic prezintă dezavantajul că regele se stabilește pe filiera genetică, masculină sau feminină, a casei regale. Un rege pierde această calitate prin moarte, renunțare la tron sau prin voința poporului. Linia de singe nu garantează calitățile sale de conducător. Regalitatea prezintă avantajul principal al paralelismului față de activitatea de partid, putînd deveni un arbitru al concurenței politice dintre partide. Un președinte prezintă avantajul alegerii sale la o anumită perioadă prin vot universal și secret. Dar chiar prin definiție, candidații la președinție sînt implicați în luptele pentru dobîndirea sau păstrarea puterii politice. Mo-

narhia absolută — de genul monarhiilor feudale — creează toate condițiile pentru finalizarea în dictatură. La fel, președinția în care președintele este investit cu puteri majore (vă mai amintiți de Ceaușescu?) creează de multe ori sisteme totalitare.

Monarhia parlamentară, constituțională, ea și sistemul republicilor parlamentare în care președintele are competențe minime limitate, reprezintă pînă acum soluțiile optime, care pot îngădi accesul unei singure persoane la conducerea statului.

Regele Mihai nici n-a murit, nici nu a renunțat prin proprie voință la prerogativele regale și nici nu a fost detronat prin voința românilor. Investirea unui președinte la 20 mai o putem considera o soluție de compromis, care a „umplut” un așa zis „gol de putere”, oferind o oarecare stabilitate politică. Chiar dacă acceptăm că nu era atunci momentul și nu se puteau crea condițiile pentru un referendum național care să decidă între monarhie și republică, SOLUȚIA NU POATE FI DECÎT DE SCURTĂ DURATĂ. Poporul român trebuie să se pronunțe democratic pentru una dintre aceste forme. Dacă acceptăm acest punct de vedere, evident democratic, ne întrebăm în ce fel ar destabiliza România vizita fostului rege? Dacă se va accepta referendumul, oare se va interzice propaganda pro-monarhică? Atunci de ce nu și partidele monarhice, ca partide „destabilizatoare”?

Eugen IORDĂNESCU

Du-mă acasă troleibuz... Dar du-mă!

Este adevărat că prin Sibiu din 5 autoturisme 4 sînt taxiuri și că deci există posibilități de deplasare rapidă. Pentru cei cu bani, nefiind la îndemîna oricui acest lux.

Rămîn tot troleibuzele noastre vechi, cu inghesuială, pe ne curent și altele, să ne salveze. Chiar dacă bilețul de 4 lei ni s-a părut la început cam piperat. Numai că troleibuzele au devenit prin orașul nostru mai rare decît caprele negre prin rezervații.

Pe traseul lui T2 la capătul de linie din Hipodrom III, de lingă piață se face o adevărată școală a răbdării. Toate doctrinele budiste și yoga sînt palide pe lingă exercițiile zilnice la care sînt supuși bieții oameni. Unii se uită mai urît, zdobesc între dinți cîteva injurături, alții glumesc („De vine într-o jumă” de oră sîntem norocoși”) și toți se stăpînesc admirabil.

Mă duc la doamna de la chioșc care vinde bilete. Îmi spune că troleibuzele circulă din 20 în 20 minute la orele care nu sînt de vîrf și că acest orar i se pare și ei cam... „subțire”. Cînd apare

un T2 în stație încep și pariurile... va fi scos, din circuit, o ia la stînga, la dreapta, se oprește acolo... Cu palpității și invocarea Cei de Sus, îl urmărim crîpă pe șofer care preț de 10 minute face curățenie și poartă într-un veritabil calm englezesc o discuție cu un cunoscut. Urnește troleibuzul spre noi și emoțiile dispar.

Am luat legătura cu doamna Băcilă Elena de la dispeceratul de troleibuze, interesată fiind mai ales de orar. Dînsa îl justifică prin lipsuri, fel de fel: de anvelope, curele, piese, motoare de compresor. Parcul de mașini lucrează la jumătate din potențialul său. Întrebată asupra măsurilor luate în acest sens pentru procurarea de piese de la furnizori, răspunsul a fost o expresie a neputinței generale românești: „De unde? Vedeți cum se lucrează peste tot. Planul nu ni-l facem nici noi căci oamenii nu compozază bilete, iar dacă interviul se manifestă violent”.

Domnul Hiclu Sorin, șef coloană troleibuze aduce spre justificare și perioada de după sărbători cu mai puțini

șoferi (care au lucrat în acele zile). Mașinile stau și din cauza bateriilor proaste care nefolosite cîteva zile împiedică pornirile (ceea ce totuși vine în contradicție cu traficul intens din sărbători, cînd bateriile trebuie să fi fost folosite — n.r.). Anvelopele vechi nu permit utilizarea mașinilor atunci cînd e gheață sau a nins. Lipsesc și șuruburi. Toate devin greu de procurat dată fiind liberalizarea prețurilor care le lasă pe acestea practic în suspensie, nefiind... prețuri.

Totuși orarul după care ar trebui să circule troleibuzele este următorul:

a) în orele de vîrf: T1 — 6 mașini; T2 — 4 mașini; T3 — 4 mașini; T4 — 6 mașini; T5 — 5 mașini, cu interval de 10 minute între ele.

b) în orele care nu sînt de vîrf: T1 — 4 mașini/oră; T2 — 2 mașini/40 minute; T3 — 2 mașini/40 minute; T4 — 2 mașini/oră; T5 — 2 mașini/oră.

Rămîne în final întrebarea legitimă: de ce în alte orașe troleibuzele circulă mai des?

Lucian FILIP

Oi sînt, cîini sînt, măgari sînt... deie Domnul să fie și hrînză pe piață (la prețuri neliberalizate).

Scadență în Golf?

Sintem prea mici și prea departe de sferele înalte în care se decide politica marilor puteri, pentru a putea da de aici un răspuns. De va fi sau nu război, vom afla mai repede decât mulți dintre noi ar dori-o. Urmărind, însă, desfășurarea conflictului din Golf în paginile ziarelor franceze Ouest France și Le Monde (care ne sînt trimise cu amabilitate zilnică de respectivele redacții și ajung din cînd în cînd prin „profesionalismul poștei”) și nu la televiziunea română, putem da cîteva răspunsuri adiacente.

UNDE SÎNT COMANDO-urile?

Cea mai „simplă” metodă de stingere a conflictului pare a consta în lichidarea fizică a lui Hussein. Operațiunea ar fi fost și este în continuare posibilă prin sincronizarea eforturilor serviciilor secrete. Totuși, „rezolvarea” nu ar fi deloc politică. Hussein se bazează nu atît pe forța militară, cît pe faptul că întreaga lume arabă cîrtește împotriva politicii din zonă practică de puterile europene și S.U.A. Mizînd pe acest fapt și pe specularea mentalității musulmane, irakienii s-au erijat în singurii apărători ai libertății, independenței și unității lumii arabe. Cu cît conflictul se prelungește în timp, cu atît sînt mai multe și mai ferme vocile arabe care condamnă „politica internațională de imixtiune”. Chiar în Egipt, stat „satelit” S.U.A. din anumite puncte de vedere, nemulțumirile populației sînt în creștere. Uciderea lui Hussein ar coagula toate aceste forțe în jurul „unui cult al eroului pan-arab și ar permanentiza conflictul”.

CELE TREI SCUTURI

În fața forțelor militare ale Națiunilor Unite, este clar că oricît de puternic ar fi Irakul nu poate rezista decît zile. În apărarea „teritoriului național” Hussein aplică tehnici „neconvenționale”. Primul „scut” a fost constituit din cetățenii străini aflați în zonă. Pentru o bu-

cată de vreme, șiretlicul a ținut. Franța a avut o poziție moderatoare pînă cînd ultimul francez a scăpat din capcană. Austria a „cîștigat” o sută de puncte negative în Europa prin modul în care a perfectat repatrierea cetățenilor săi. Sub presiune și obținînd nu de puține ori avantaje „secrete”, Irakul a renunțat aproape total la metoda. Al doilea „scut” îl constituie rezervele de petrol. Un atac masiv și concentrat asupra zonei ar putea distruge zonele petrolifere, generînd un dezastru economic și unul ecologic. Motiv pentru care o bună parte din forțele și bazele militare irakiene au fost poziționate în marile bazine petrolifere. Al treilea „scut” îl constituie statele vecine și orașele din imediata apropiere a graniței, pe care Hussein a promis că le va bombarda masiv în prima zi de război. Zona de bătaie a armelor irakiene este suficient de mare pentru a nu se pune cu eficiență problema eva uării marilor orașe din vecinătatea Irakului.

Oricum, răbdarea celor ce participă la blocadă este spre sfîrșit. Economic, se pare că cel mai mult a avut de suferit Franța. Germania, S.U.A. și Anglia au practicat diversificarea surselor de aprovizionare cu produse petroliere încă de acum cîteva ani. Franța se aprovizionează aproape exclusiv din zona Golfului. Ca urmare, prețul benzinei și motorinei franceze se apropie de dublul celui din primăvară. Mitterand nu mai are răbdare și a afirmat că porțile păcii rămîn deschise, dar că mai probabil este RĂZBOIUL.

Americanii se pare că pregătesc o „LOVITURĂ DE BERBEC”, ca cea aplicată lui Gaddafi, care ar urma să dezamorseze „mîndria” militară a Irakului. Dacă calculele lor logistice vor rezista în practică, ar urma ca un eventual război să se încheie în maxim o săptămînă. S-au mai văzut și altele...

Eugen IORDĂNESCU

Mica publicitate

PIERDERE

● Pierdut contract închiriere I.L.I. pe numele Borghina Toma, str. Petrița 9 Sibiu. Îl declar nul. (2689)

● Pierdut legitimație serviciu eliberată de întreprinderea „Libertatea” Sibiu, pe numele Bărgan Ana. O declar nulă. (2684)

VINZARI-CUMPARARI

Cumpăr pe valută sau lei obiecte vechi: păpuși cu cap de porțelan, celoid sau material textil, mobilier și veselă pentru păpuși, jucării din tablă (trenulețe, mașini etc.), atlase geografice înainte de anul 1800. Telefon 3 45 17, între orele 8-10. (2676)

Către cititorii ziarului „21-RADICAL”

În urma scumpirilor succesive ale hîrtiei și execuției tiparului, AM FOST OBLIGAȚI să modificăm prețul ziarului la 3 LEI UN EXEMPLAR.

Abonamentul lunar va fi 66 lei, trimestrial — 198 lei. Orice anunț de mică publicitate se va taxa la jumătate, iar prețul reclamelor, — prin negocieri, pornind de la o diminuare cu 10% față de prețurile practicate de alte publicații.

21-RADICAL — cotidian de atitudine cetățenească, independent față de orice orientare partidică;

21-RADICAL — cotidian al adevărului;

21-RADICAL — cotidian al informațiilor fără compromisuri;

21-RADICAL — cotidian al luptei pentru o societate nouă românească, FĂRĂ UMILINȚĂ.

Abonamentele se fac la toate oficiile poștale și la sediul redacției.

Prețul unui exemplar pentru abonamente colective este de 2 lei.

WASHINGTON 3 ianuarie — E greu ca în două săptămîni să se mai rezolve ceea ce nu s-a putut rezolva în 5 luni. Hussein repetă neobosit că trebuie rezolvată mai întîi problema palestiniană. Dar Bush preferă să rămînă cu conștiința liniștită. Astăzi expiră termenul de răspuns al Irakului dacă este sau nu de acord la o întîlnire în Elveția, între Baker — Aziz, în perioada 7-9 ianuarie. Se pare că este

Ultima concesiie americană pentru Irak

ultima concesiie americană. Guido Marco (președintele Aduării Generale O.N.U.) a sosit joi în Israel. Referindu-se la teritoriile (palestiniene) ocupate, premierul Shamir a spus: „în războiul de 6 zile din '67 n-am cucerit nici un stat. Regiunile Jehuda și Shomron n-au fost un stat”. Din inițiativa colonelului Kaddhafi (Libia) ieri s-a desfășurat o întîlnire la vîrf Libia — Egipt — Siria — Sudan. Liderul palestinian, Arafat care a declarat că ziua de 16 ianuarie va fi „o zi obisnuită” a fost primit la Bagdad de Hussein. Regele Ior-

daniei, Hussein își continuă turneul început în M. Britanie, spre Franța, Italia, Germania. Săptămîna viitoare e așteptat în Arabia Saudită, Oman și Egipt, noul premier englez Major. Marea Britanie a luat în serios amenințările irakiene de atac asupra diferitelor puncte de pe glob și a procedat joi la declararea „persona non grata” a 8 persoane din ambasada irakiană, plus 67 cetățeni irakieni, care în 24 ore vor fi expulzați. Turcia a primit la cererea sa adresată la N. A.T.O., 18 avioane „Alfa G” din escadrila 43. bombardiere din Germania, fiind amplasate la 450 km nord de frontieră cu Irakul.

FLASH

● Spionaj. Suedia a expulzat joi, 3 diplomați chinezi, învinuiți de spionaj contra unor concetățeni. Ca urmare R.P.C. a procedat la fel cu un diplomat suedez. ● Artizanul diplomației sovietice din ultimii 5 ani, originar din Gruzia, demisionarul Sevardnadze, declară într-un interviu în ziarul „Moscow News” din 2 ianuarie: „dictatura e inevitabilă. Gorbaciov are meritul că a început totul și a dat dovadă de mare curaj”. ● Ex-regele Leka I (51 ani) al Albaniei, aflat în Republica Sud Africană declară: „totul s-ar putea încheia cu baie de sînge ca în România”. ● Două puncte noi de trecere frontierei România — Republica Moldova au fost deschise joi (Stîncă-Gostei și Rădăuți-Prut) în județul Botoșani.

Rubrică de Emil PORIME

Continuînd ceea ce de-a lungul timpului a devenit o tradiție de familie, comerțul în domeniul alimentației publice, d-l Spătaru Mihai, fiul fostului mandatar al restaurantului „Popa Luca” (cei mai în vîrstă și-l amintesc) a deschis zilele acestea pe strada Anton Pann nr. 21 o nouă brutărie avînd programul zil-

Piinea noastră cea de toate zilele

nic între orele 8-10 și 16-18, iar simbăta între orele 8 și 10. Cuptorul brutăriei are, deocamdată, o capacitate de 60 de piini, iar în funcție de comenzi, brutarul Costicea Petru poate coace între 3-6 cuptoare pe zi.

Piinea este făcută din făină de cea mai bună calitate, după o rețetă străveche. Comenzile se onorează de pe o zi pe alta, sau pe loc, la schimb: 2 kg făină — o piine de 2,600 kg, în cazul acesta piinea costînd doar 10 lei;

dacă nu aveți făină puteți cumpăra piinea la 40 lei, mai ieftin decît la alte brutării. Îndrăznesc să vă sfătuiască să-i călcați pragul d-lui Spătaru, pentu că aici puteți găsi o piine cu adevărat bună.

Text și foto: Radu Dumitru